

VẠN - KIẾP TÔNG BÍ TRUYỀN THƯ TỰ

Vạn Kiếp tông bí truyền thư ([chữ Hán](#): 萬劫宗秘傳書), còn gọi là *Vạn Kiếp binh thư*, là một tác phẩm của [Trần Hưng Đạo](#) về nghệ thuật quân sự, có lẽ chủ yếu là bày binh bố trận, nhưng đến nay đã bị thất lạc. Ông sưu tập [binh pháp](#) các nhà, làm thành [bát quái cửu cung](#) đồ, và đặt tên tác phẩm như vậy.

Người ta chỉ còn biết được một ít nội dung tác phẩm này, qua lời đề tựa của Nhân Huệ Vương [Trần Khánh Dư](#) vẫn còn lưu giữ được.

萬劫宗秘傳書序

夫善師者不陣。善陣者不戰。善戰者不敗。善敗者不死。昔皋陶作士師而人不干其命。及周文武為文武師。陰謀修德以傾商政而興王業。所謂善師者不陣矣。舜舞干羽而有苗格。及吳孫武以宮中美人試勒兵而西破強楚。北威秦晉。顯名諸侯。所謂善陣者不戰矣。及晉馬岌依八陣圖。轉戰千里破樹機能以復涼州。所謂善戰者不敗矣。

故陣者陳也。巧也。昔軒帝立井田以制兵。諸葛果江石以為八陣。衛公裁為六花陣。桓溫制為蛇勢陣。有名圖序列。昭然成法。時人少有能者。千端萬緒。徒為紊亂。未常變易。如李筌則定其推。後人不能曉其義。

故我國公乃校撰諸家圖法。集成一編。雖以秋毫各錄。所之用者。要去其冗。畧取其實。是以五行相應。九宮相權。配合剛柔循環奇偶。不雜陰陽神殺。利方吉驪。凶神惡將。三吉五凶。各以昭彰。出入三代。百攻全勝。故能當時北震匈奴。西威林邑。遂以其編。授受家傳不為外泄。又有囑語云。後我子孫陪臣得其秘術者。可以明哲。裨行布列。不可以頑昧遺文傳言。否則身招殃咎。禍及子孫。是謂泄天機者。

Phù thiện sư giả bất trận; thiện trận giả bất chiến; thiện chiến giả bất bại; thiện bại giả bất tử. Tích Cao Dao tác sĩ sư nhi nhân bất can kỳ mệnh. Cập Chu Văn, Vũ vi văn, vũ sư, âm mưu tu đức dĩ khuynh Thương chính nhi

hung vương nghiệp. Sở vị thiên sư giả bất trận hỹ. Thuấn vũ can vũ nhi Hữu Miêu cách. Cặp Ngô Tôn Vũ dĩ cung trung mỹ nhân thi lạc binh nhi tây phá cường Sở, bắc uy Tấn Tấn, hiển danh chư hầu. Sở vị thiên trận giả bất chiến hỹ. Cặp Tấn Mã Ngập y bát trận đồ, chuyển biến thiên lý, phá Thụ Cơ Năng dĩ phục Lương châu. Sở vị thiên chiến giả bất bại hỹ.

Cổ trận giả, trần dã, xảo dã. Tích Hiên đề lập tỉnh điền dĩ chế binh. Gia Cát lữ giang thạch dĩ vi bát trận. Vệ Công tài vi Luc - hoa trận. Hoàn Ôn chế vi Xà - thế trận. Hữu danh đồ tự liệt, chiêu nhiên thành pháp, Thời nhân thiếu hữu năng giả, thiên đoan vạn tự, tỷ vi vẫn loạn, vị thường biến dịch. Như Lý Thuyên tác định kỳ suy, hậu nhân bất năng hiểu kỳ nghĩa.

Cổ ngã Quốc công nãi hiệu soạn chư gia đồ pháp, tập thành nhất biên. Tuy dĩ thu hào các lục, sở chi dụng giả yếu khứ kỳ những, lược thủ kỳ thực. Thi dĩ ngữ hành tương ứng, cửu cung tương quyền, phối hợp cương nhu, tuần hoàn cơ ngẫu, bất tạp âm dương thần sát, lợi phương cát diệu, hung thần ác tướng tam cát ngũ hung; các dĩ chiêu chương. Xuất nhập tam đại, bách công toàn thắng. Cổ năng đương thời Bắc trấn Hung - nô, Tây uy Lâm - áp. Toại dĩ kỳ biên thụ thụ gia truyền, bất vi ngoại tiết. Hựu hữu chúc ngữ vân: "Hậu ngã tử tôn bồi thần đắc kỳ bí thuật giả khả dĩ minh triết thi hành bố liệt. Bất khả dĩ ngoan muội dĩ văn truyền ngôn. Phủ tắc thân chiêu ương cữu, họa cập tử tôn, thị vị tiết thiên cơ giả".

Dịch nghĩa

ĐỀ TỰA SÁCH VẠN - KIẾP TÔNG BÍ TRUYỀN THU

Phàm người khéo cầm quân thì không cần bày trận. Khéo bày trận thì không cần giao chiến. Khéo giao chiến thì không thể thất bại. Khéo thất bại thì không thương vong.

Xưa kia, Cao Dao làm chức sĩ sư mà mọi người không dám trái mệnh; Văn Vương và Vũ Vương nhà Chu là bậc thầy về văn và về võ, ngấm ngấm sửa đức để khuynh loát quyền bính của nhà Thương mà lấy nghiệp vương. Đó đều có thể gọi là những người giỏi cầm quân, không cần bày trận vậy. Vua Thuấn múa lá mộc và lông trĩ mà họ Hữu Miêu tự mình tìm đến; Tôn Vũ nước Ngô đem mỹ nhân trong cung thử tập trận mà phía Tây phá nước Sở hùng cường, phía Bắc ra uy với nước Tần nước Tấn, nổi tiếng khắp chư hầu. Đó đều có thể gọi là những người giỏi bày trận, không cần giao chiến vậy. Cho đến Mã Ngập nước Tấn dựa vào bát trận đồ chuyển đánh nghìn dặm, phá được Thụ Cơ Năng mà lấy lại Lương - châu. Thế gọi là người giỏi giao chiến không bao giờ thất bại vậy.

Cho nên, trận gnhĩa là bày ra, là khéo léo. Ngày xưa, vua Hiên Viên lập ra phép "tĩnh điền" để đặt binh chế; Gia Cát Lượng xếp đá bên sông để làm bát trận; Vệ công sửa lại làm trận Lục hoa; Hoàn Ôn định ra trận xà thế, trước sau đều có trận đồ nổi tiếng, trình bày tuần tự, thành phép tắc rõ ràng. Nhưng người đương thời ít ai thông hiểu, muôn vàn đầu mối nhìn vào đường như rối loạn, chưa từng nắm được lẽ biến dịch bên trong. Ví như những phép tắc và suy luận của Lý Thuyên, người sau không ai hiểu nghĩa là gì.

Vì thế, Quốc công ta bèn so sánh, kê cứu trận đồ và binh pháp của các nhà, tổng hợp lại thành một bộ sách. Tuy chép cả những điều chi tiết, nhưng người sử dụng thì nên bỏ bớt những chỗ rườm, tóm lấy thực chất. Rồi lấy năm hành ứng với nhau, chín cung câu với nhau, phước hợp cương và nhu, xoay vần chẵn và lẻ, không làm hỗn loạn âm dương và thân sát, phương lợi và sao tốt, hung thần và ác tướng, ba cát và năm hung... việc nào việc ấy thực phân minh rõ rệt.

Quốc công lại còn thêm bớt với chiến thuật của thời Tam đại, nhờ đó trăm trận trăm thắng. Cho nên đương thời phía Bắc làm cho Hung - nô phải sợ, phía Tây làm cho Lâm - áp phải kinh. Rồi ông đem sách này dạy bảo con em làm gia truyền, không tiết lộ cho người ngoài biết. Lại có lời dặn rằng: "Sau này con cháu và bề tôi phò tá của ta có học được bí thuật này thì nên lấy đầu óc sáng suốt, linh hoạt mà thực hành và sắp đặt nó, chứ không nên lấy đầu óc cứng nhắc, tối tăm mà cất giữ và lưu truyền. Nếu trái điều đó thì sẽ mang vạ vào thân, lại hại lây đến cả con cháu. Đó gọi là tiết lộ cơ trời vậy"

HUỆ CHI

Nguồn: <http://lib.agu.edu.vn/gsd/library?e=d-00000-00---off-0thovan--00-0--0-10-0---0---0prompt-10---4-----0-1l--11-vi-50---20-about---00-0-1-00-0-0-11-1-0utfZz-8-10&a=d&cl=CL1.12&d=HASH01beb8f8c1a17508e38222be.2.fc>

www.vietnamvanhien.net